

Miks on vaja kasutada sõnu õiges vormis?

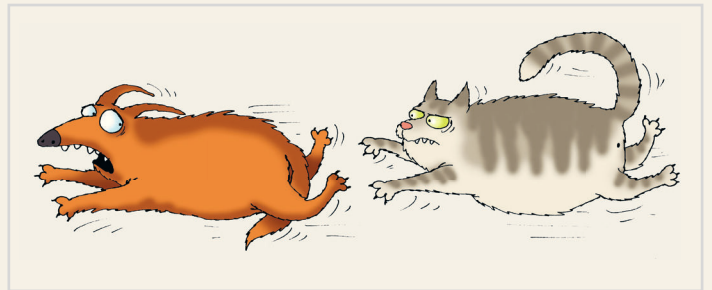
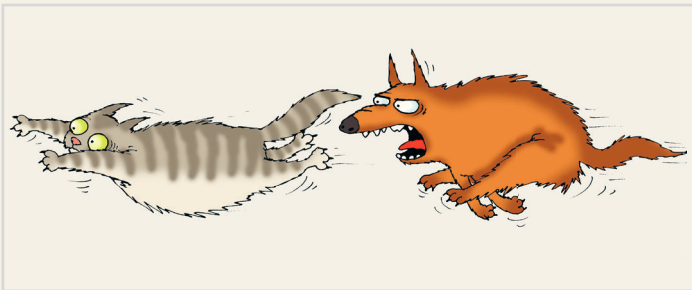
1. Loe läbi tekstid A ja B ning vasta küsimustele.

A. Kaarel ja Sass **lähevad** kooli. **Nende** uued helesinised **ranitsad** **paistavad** kaugele. Koer Kuuper saadab neid aknast pilguga.

B. Koer Kuuper **läheb** kooli. **Tema** uus helesinine **ranits** **paistab** kaugele. Kaarel ja Sass saadavad teda aknast pilguga.

1. Kes läheb kooli tekstis A ja kes tekstis B?
2. Kes saadab keda pilguga tekstis A ja kes keda tekstis B?
3. Võrdle tekstis A ja tekstis B värviliselt trükitud sõnu. Mille poolest need erinevad?
4. Leia veel tekstidest A ja B erinevalt kirjutatud sõnu. Põhjenda, miks need on just nii kirjutatud.

2. Ütle, mis toimub 1. pildil, ja seejärel, mis toimub 2. pildil.

Kirjuta mõlema pildi kohta käivad laused vihikusse ja võrdle, kuidas sa samad sõnad kirjutasid.

3. Loe tekst läbi. Seejärel vaheta nii sõnade järjekorda kui ka vormi nii, et lugu muutuks võimalikuks.

Silmad avasid ehmatades Helena ja tormasid vannituppa. Hambahari ja pasta haarasid tüdruku ning toppisid ta suhu. Püksid ja kampsun hüppasid jooksu pealt preili hilinemasse ning tormasid kööki. Piimaklaas ja puder võtsid Helena ning otsustasid vähemalt pool ära süüa.

4. Vaheta lauses paksult trükitud sõnade järjekorda. Kasuta õiget vormi. Mis juhtus lause mõttega?

Mäed on koduks paljudele **loomadel**. Seal elavaid imetajaid kaitseb **külma** eest **paks karvkate**. Ülitugeva **tuule** piirkonnas elab **putukaid**, kes arenguloo jooksul on kaotanud tiivad.

Selleks, et mõista teksti, peavad sõnad olema õiges vormis. Õige vormi leidmiseks peame tundma keele grammatikat.

	AINSUS	MITMUS
eesti keel	raamat	raamatud
prantsuse keel	le livre	les livres
inglise keel	the book	the books

Miks on vaja õigesti kirjutada?

1. Loe lugu Jukust ja vasta küsimustele.

Politseinik: Miks sa nii kirjutasid? Tunista kohe üles, kes viskas hapet onu Herbertile näkku. Kuidas sattus onu Herberti keel Mardi kotti? Kus on onu Herbert, kas ta on veel elus? Kes leidis ta mütsi allikast?

Juku: Ma ei saa millestki aru.

Juku kaitsja: Hm, Juku ei saanud ka õpetajast aru, kui too seletas õigekirja-reegleid. Etteütelses olid laused: *Habe oli see, mis mulle ta näos meeldis. Onu Herberti kell oli Mardi kotis. Onul oli hallikas müts.*

1. Millistes sõnades ning millise vea tegi Juku?
2. Kuidas mõistis politseinik Juku kirjutatud lauseid? Miks?

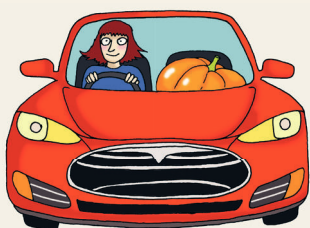
2. Loe lauseid kaks korda. Esimesel korral kasuta esimest sõna sulgudes ja teisel korral teist. Kuidas muutus lause tähendus?

Härra kaalus (kaalu/kalu). Ma unustasin (maali/malli) koju. See on väga tore (kool/koll).

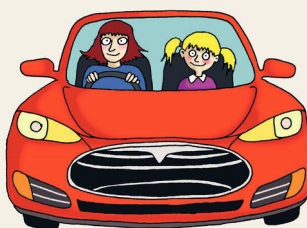
3. Vali loetelust kaks sõnapaari ja kirjuta iga sõnaga lause. Võrrelge klassikaaslastega oma lauseid.

pall – ball, pass – bass, paar – baar,
geel – keel, lava – laava, seni – seeni,
kuri – kuuri, hallikas – allikas,
kamin – kammin, lina – linna, saag – saak,
ma – Maa, tore – toore

4. Võrdle lauseid pildi all. Miks tähendus muutub?

Karin sõidutas Triinu kõrvitsa koju.

Karin sõidutas Triinu Kõrvitsa koju.

Hiire hernel olid plekid.

Hiirehernel olid plekid.